

PROJEKT PRIMÁRNÍ PREVENCE VROZENÝCH VÝVOJOVÝCH VAD MYSЛИ NA MNE VČAS – DŘÍVE NEŽ SE NARODÍM

MUDr. L. Skálová, Mgr. L. Suchopárová
Státní zdravotní ústav

MUDr. A. Šípek, CSc.
Fakultní Thomayerova nemocnice, odd. lékařské genetiky

www.szu.cz www.vrozenevady.cz/primarni-prevence

Vrozené vývojové vadu zůstávají i v 21. století významným faktorem ovlivňujícím perinatální morbiditu i mortalitu. V roce 2007 byla v ČR do jednoho roku dítěte diagnostikována vrozená vada u 4562 narozených dětí ze 114632 živě narozených, na 10 tisíc narozených dětí tak připadlo 398 s vrozenou vadou, tedy je to každé 25 dítě (ÚZIS)

Do skupiny mimořádně závažných vrozených vad patří defekty neurální trubice (NTD – Neural Tube Defects), preventivní **užívání kyseliny listové** podle řady mezinárodních studií může snížit frekvenci určitých skupin vrozených vývojových vad v populaci.

ODŮVODNĚNÍ PROJEKTU:

- Závěry 36. výročního **zasedání ICBDSR** v roce 2009 v Salt Lake City, sdružujícím monitorovací programy a registry vrozených vývojových vad z celého světa – včetně Národního Registra vrozených vad České republiky. V odborné sekci vyplynula nutnost řešení problematiky prevence a obecných doporučení pro prevenci vrozených vad. Je v souladu s doporučením WHO (World Health Organization) i mezinárodní organizace ICBDSR (International Clearinghouse for Birth Defects Surveillance and Research)
- Naplňování programu **Zdraví pro všechny v 21. století**, cíle: Zdravý start do života, Zdraví mladých, Zdravější životní styl:
  - Lepší přístup k prenatální a perinatální péči, jeden z bodů řešení: Zavedení programů primární prevence
  - Snížit podíl vrozených vad na úmrtnosti živě narozených dětí
  - Prohlubovat systém vzdělávání a výchovy k zodpovědnosti za zdraví

PŘÍMÉ CÍLE PROJEKTU:

- zvýšení vědomostí o významu primární prevence vrozených vývojových vad
- zvýšení vědomostí, dovedností a utvrzení návyků vedoucích ke zdravému životnímu stylu žen fertilního věku
- zvýšení motivace k uvědomělému přístupu k budoucí roli matky

DALŠÍ CÍLE:

- aktivní přístup k naplňování zdravotnických dokumentů orientovaných na zdraví společnosti
- prohloubení vlivu informací o možnostech primární prevence vrozených vývojových vad, změna myšlení ve vztahu ke správnému životnímu stylu s ohledem na budoucí generaci

REALIZACE PROJEKTU:

- leták upozorňující na rizika vzniku vrozených vad a jejich možnou prevenci
- webové stránky s informacemi o primární prevenci vrozených vývojových vad s interaktivním nástrojem o příjmu kyseliny listové z přirozených zdrojů určený ženám od 15 let věku
- databáze pro vyhodnocení příjmu kyseliny listové z přirozených zdrojů
- využití interaktivního nástroje na vyhodnocení základních rizik životního stylu – konzumaci alkoholu, kouření, nedostatečné pohybové aktivity a s tím spojené obezity
- seminář pro odbornou veřejnost

Projekt je určen mladým ženám, které jsou osloveny prostřednictvím praktických lékařů gynekologů.